

Državni izpitni center

M 1 6 2 5 5 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 27. avgust 2016

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje**

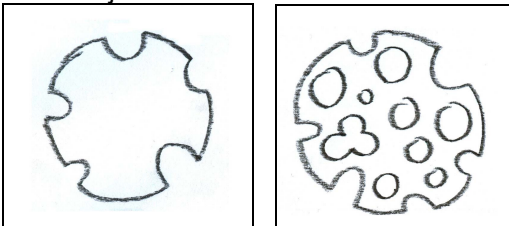
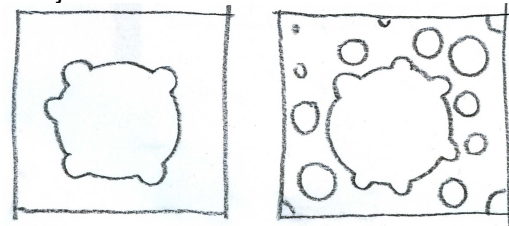

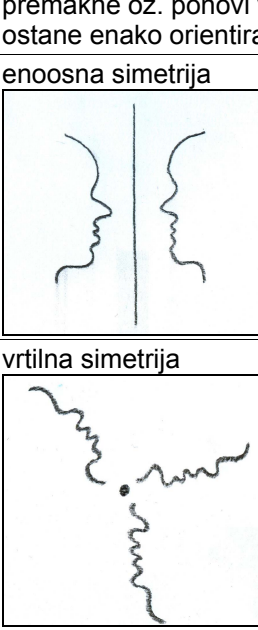
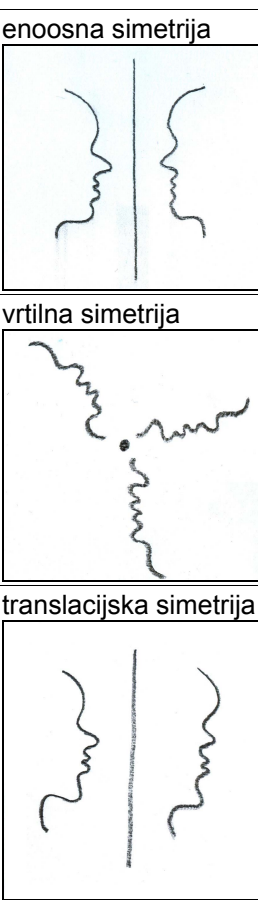
Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
1.1	9	♦ <i>Slika 1</i>: slikanje, arhitektura ♦ <i>Slika 2</i>: risanje ♦ <i>Slika 3</i>: slikanje ♦ <i>Slika 4</i>: kiparstvo, instalacija ♦ <i>Slika 5</i>: slikanje, grafika ♦ <i>Slika 6</i>: (grafično) oblikovanje ♦ <i>Slika 7</i>: slikarstvo ♦ <i>Slika 8</i>: fotografija ♦ <i>Slika 9</i>: slikarstvo	Za vsako pravilno napisano področje ena točka.
1.2	3	tri od: ♦ arhitektura ♦ umetniška grafika ♦ oblikovanje uporabnih predmetov ♦ pisava ♦ novi mediji ...	Za vsako napisano področje ena točka.

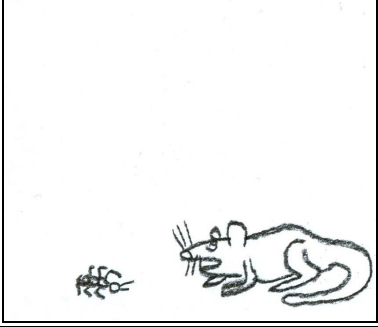
2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
2.1	2	♦ telo, osvetljeno od spodaj ♦ deluje nenaravno, nadrealistično, dramatično, gledališko	Točka za pravilno opredeljeno smer; točka za pravilno opredeljen učinek.
2.2	2	♦ telo, osvetljeno od zadaj ♦ deluje sploščeno kakor temna silhueta s svetlo konturo	
2.3	2	♦ telo, enakomerno osvetljeno od strani ♦ ima realističen (plastičen) in globinski videz	
2.4	2	♦ telo, osvetljeno od zgoraj ♦ ima svečan in mističen videz	

3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
3.1	1	♦ Subtrakcija je način gradnje oblik z odvzemanjem, kot na primer pri eroziji. V kiparstvu je tak način klesanje in vrezovanje, v slikarstvu pa vrisovanje negativnih oblik (protioblik) z uporabo barvnih ploskev. Primer subtrakcije je tudi delitev oblik na podoblike.	Kandidat dobi točko za pravilno razlago pojma. Nujno mora omeniti odvzemanje.
	1	♦ Adicija je način gradnje oblik z dodajanjem. Oblike se s tem iz enostavnih združujejo v kompleksnejše. Adicija lahko nastaja z zgostitvijo, linearnostjo, večplastnostjo, skeletnostjo ipd.	
Skupaj	2		

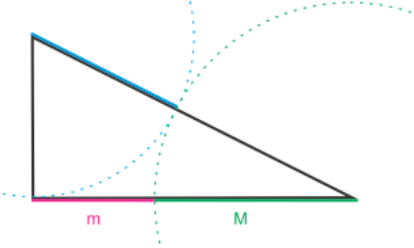
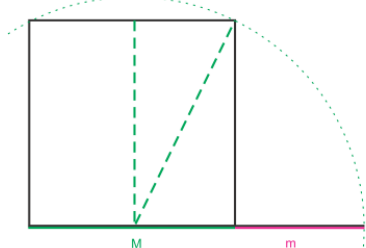
Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
3.2	2	♦ subtrakcija	Krog se mora členiti navznoter.
	2	♦ adicija	Krog se mora množiti navzven.
Skupaj	4		
3.3	1	♦ Pri enoosni simetriji ali zrcalni preslikavi se oblika zrcali preko ene osi v drugo obliko (npr. hrbtenični organizmi).	
	1	♦ Pri vrtilni simetriji se oblika zavrti v drugo obliko okrog nekega središča (npr. vetrnica).	
	1	♦ Pri translacijski simetriji se oblika preko osi premakne oz. ponovi v drugo obliko, pri čemer ostane enako orientirana.	
	1	♦ enoosna simetrija	
	1	♦ vrtilna simetrija	
	1	♦ translacijska simetrija	
Skupaj	6		

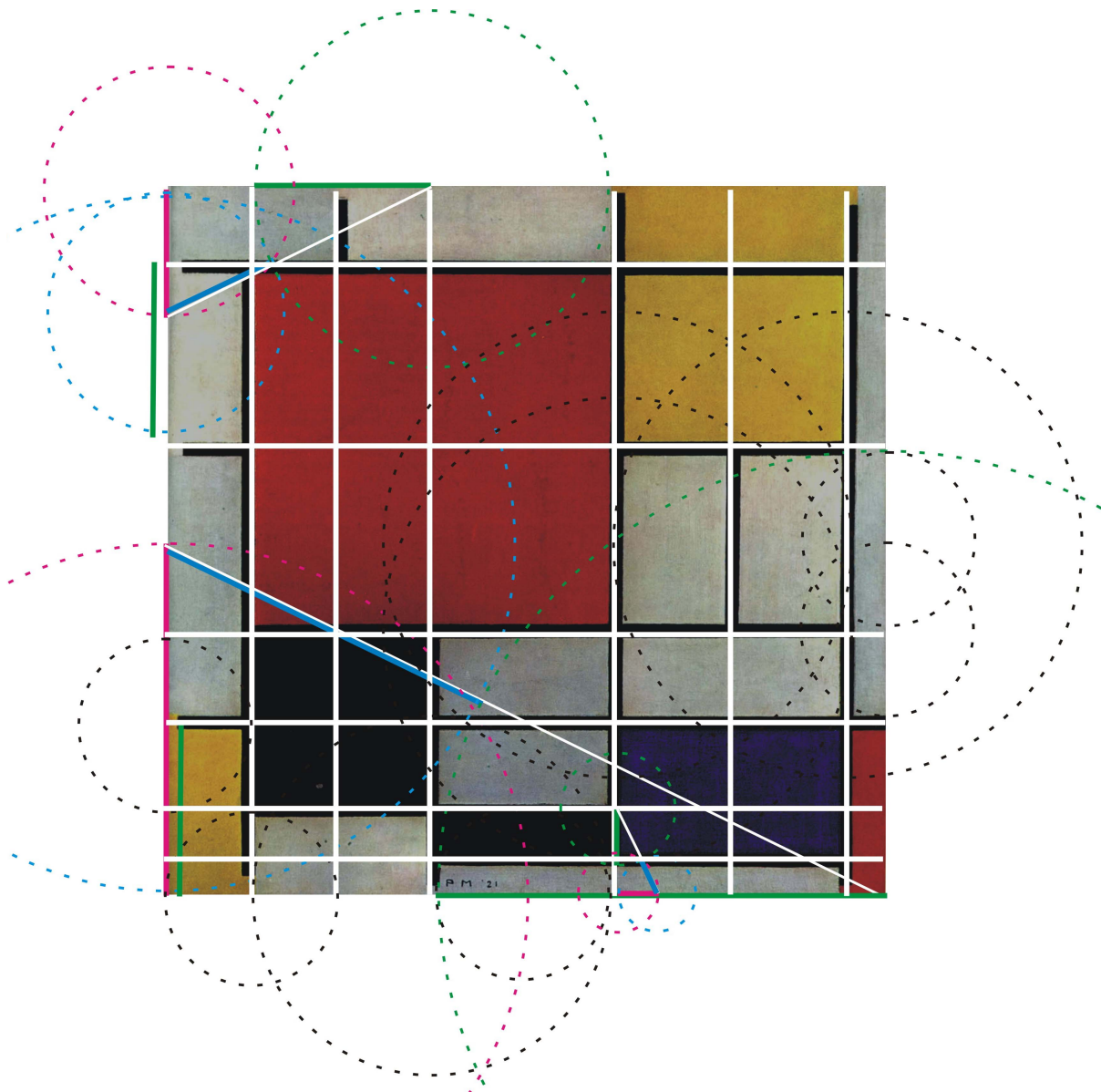
Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
3.4	1	♦ Trditev »velikost je relativna« se nanaša na to, da lahko velikost ene oblike presojujemo samo glede na velikost druge oblike. Majhna oblika je majhna samo, če je zraven večja; in obratno. To posledično pomeni, da je ena in ista oblika lahko v različnih odnosih ali velika ali majhna.	Za točko mora kandidat omeniti, da velikost presojujemo glede na odnos vsaj dveh oblik in da je lahko ena in ista oblika v dveh različnih odnosih enkrat majhna, drugič velika. Če omeni samo eno stvar, ne dobi točke.
3.5	1	♦ A / Enaka oblika deluje majhna/velika.	Če je v tem primeru majhna, mora biti v naslednjem velika.
	1	♦ B / Enaka oblika deluje velika/majhna.	Če je v tem primeru majhna, mora biti v prejšnjem velika.
Skupaj	2		Kandidat dobi dve točki le, če uporabi obliko tako, da bo v enem primeru delovala majhna, v drugem velika; ali obratno.

4. naloga: Barvna teorija

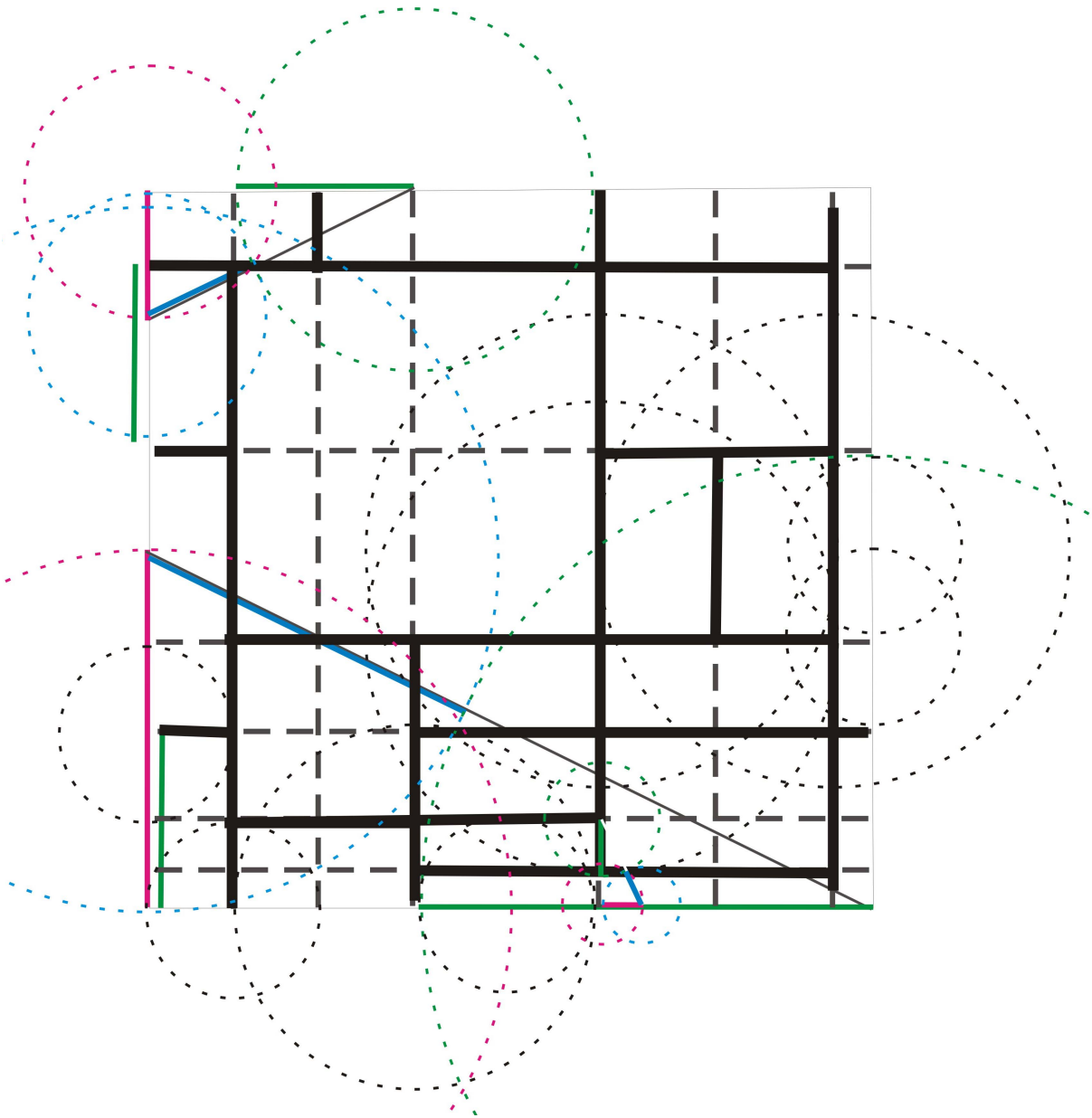
Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
4.1	4	♦ barvna iradiacija: svetlobno sevanje ♦ barvna asimilacija: prilagoditev ♦ barvna vibracija: dinamični učinek barv, zaporedni ali sukcesivni kontrast ♦ barvna perspektiva: prostorski učinek toplih in hladnih barv, simultani ali sočasni kontrast	Med možnimi pravilnimi odgovori napiše kandidat štiri; vsak je ena točka.
4.2	1	♦ svetlo–temni barvni kontrast	
4.3	2	♦ toplo–hladni Tople barve delujejo analogno svetlim, hladne barve pa temnim.	
4.4	1	C	
4.5	5	♦ Prerisana <i>Kofetarica</i> je pobarvana s čistimi prvostopenjskimi barvami (rumena, rdeča, modra) ter belo in črno.	Za vsako barvo ena točka. Skupaj pet točk.

5. naloga: Likovna kompozicija

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
5.1	2	♦ Zlati rez je sorazmerje, za katerega velja, da je večji del (major) proti manjšemu delu (minor) v istem razmerju kakor celota proti večjemu delu (major): $(\sqrt{5} + 1)/2 = M/m = C/M = 1.618$; $(\sqrt{5} - 1)/2 = m/M = M/C = 0.618$.	Za razlago ena točka in za enačbo ena točka (dovolj je ena enačba).
5.2	2	Kandidat mora narediti dve različni konstrukciji zlatega reza. Na primer: ♦ iz pravokotnega trikotnika s katetama v razmerju $1/2$; ♦ iz diagonale prepolovljenega kvadrata.	Ti dve konstrukciji sta najenostavnejši. Če naredi kakšno drugo (npr. pentagram), se prav tako šteje za pravilno. Za vsako pravilno konstrukcijo dobi eno točko. Če geometrični postopek konstrukcije ni razviden oz. deluje, kakor da je narejen le »po občutku«, ni točke.
5.3	4	♦ Za štiri točke mora kandidat analizirati vsaj štiri zlatorezne delitve v sliki. Pri tem mora vsaj eno delitev po vertikali in horizontali geometrično konstruirati, nadaljnje pa lahko prenaša s šestilom.	Ocenjevalec ocenjuje in podeljuje točke glede na stopnje zlatorezних delitev, ki jih kandidat analizira na sliki; več razdelitev analizira, več točk dobi. Ker se nekatere delitve po vertikali in horizontali ponavljajo, jih lahko s šestilom zgolj prenaša in ni nujno, da prav vse geometrično konstruira. Če označuje zlatorezne delitve samo »po občutku«, ne dobi točk.

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
5.4	4	♦ Za štiri točke mora kandidat konstruirati vsaj štiri zlatorezne delitve slike na prazni površini. Pri tem mora vsaj eno delitev po vertikali in horizontali geometrično konstruirati, nadaljnje pa lahko prenaša s šestilom.	Ocenjevalec ocenjuje in podeljuje točke glede na stopnje zlatorezних delitev, ki jih kandidat konstruira na prazni površini; več razdelitev konstruira, več točk dobi. Ker se nekatere delitve po vertikali in horizontali ponavljajo, jih lahko s šestilom zgolj prenaša in ni nujno, da prav vse geometrično konstruira. Če riše zlatorezne delitve samo »po občutku«, ne dobi točk.

IZPITNA POLA 2

Likovna naloga se vrednoti po treh merilih:

1. ustvarjalnost
2. upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja
3. tehnična izvedba

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
Ustvarjalnost	30	♦ Merilo ustvarjalnost se kaže z izborom oblik v kompoziciji glede na zahteve naloge. Pojem oblika je tu mišljen morfološko in sintaktično ter ne zgolj kot likovni element. Na kompozicijski ravni pa se ustvarjalnost kaže v stopnji povezovanja oblik v celoto.	Od 0 do 6 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je neizviren. Prav tako je nezanimivo njihovo medsebojno učinkovanje. Od 7 do 12 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je manj izviren, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je povprečno domiselno. Od 13 do 18 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je domiselnejši, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je izvirnejše. Od 19 do 24 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji sta izpeljana s smiselno uporabo kakega od kompozicijskih načel. Kompozicija kaže na višjo stopnjo ustvarjalnosti, zato preseneča. Od 25 do 30 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji zelo presenečata ter kažeta na visoko stopnjo ustvarjalnosti.
Upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja	10		Od 0 do 2 točki dobi kandidat, ki ne upošteva zahtev naloge in ne uporablja likovnoteoretskega znanja. Od 3 do 4 točke dobi kandidat, ki ne upošteva vseh zahtev naloge in ki izkazuje skromnejše likovnoteoretsko znanje. Od 5 do 6 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) pokaže zadovoljivo likovnoteoretsko znanje. Od 7 do 8 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže višjo raven likovnoteoretskega znanja. Od 9 do 10 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže zelo dobro likovnoteoretsko znanje.
Tehnična izvedba	10		Od 0 do 3 točke dobi kandidat za malomaren izdelek. Od 4 do 7 točke dobi kandidat, ki upošteva likovno tehniko, opaziti je še nedoslednosti v izvedbi. Od 8 do 10 točk dobi kandidat, ki je dosleden v tehnični izvedbi likovnega izdelka.
Skupaj	50		